

Fiskekroker fra Gjøvik til utlandet av Kristian Aune

Et av mine samlerområder er følgebrev til utlandet, og i samlingen har jeg flere følgebrev for pakker sendt til utlandet fra Gjøvik på 1970-tallet. Alle har samme avsender på Gjøvik, firmaet O. Mustad & Søn. Det er et av Norges eldste industriselskaper med opprinnelse i Gjøvik i 1832.

Et av følgebrevene er for en pakke til Etiopia. Det er stemplet Gjøvik 18/9-1972, Oslo Lufthavn samme dato og Geneve Aeroport 20/9-1972. Pakken veide 10,8 kg. Nede til venstre (delvis under frimerkene) er det påført «PARCEL. FISH HOOKS». Mottaker er Central Sports i Addis Abeba. Pakken er sendt med luftpost, så det hastet nok å få de over 10 kiloene med fiskekroker. Følgebrevet er frankert med totalt kr. 257,30, så det kostet mye å sende fiskekrokene som luftpost.



Portoen for luftpostpakker ble satt sammen av en vektporto som ikke var den samme som for vanlige pakker. I tillegg måtte det betales et luftposttillegg for pakken. Som nevnt ovenfor er følgebrevet frankert med kr. 257,30. Pakken veide 10,8 kg., og i følge Posttaksten ble portoen da:

Vektporto, pakke 10 – 15 kg	46,10
Luftposttillegg, 9,60 pr. 0,5 kg	211,20
Totalt	257,30

Fiskekroker ble også sendt til Spania. Jeg har 4 følgebrev sendt fra O. Mustad & Søn på 1970-tallet. Det første er sendt fra Gjøvik 14/11-1975 til Madrid i Spania. Mottaker er «Manufacturas Rofer S.A.» i Madrid. Pakken veide 19,1 kg., og inneholdt «FISH HOOKS». Et år senere, 18.

november 1976, ble det sendt 2 pakker til samme firma. Disse to pakkene veide 16,5 kg. og 12,0 kg. Maksvekt for pakker var 20,0 kg., så det er vel grunnen til at det ble sendt to pakker.

Norge
Norvège

Adressekort *Bulletin d'expédition* Nummeretikett *Numéro du (ou des) colis* Plass for frankering *Timbre-poste*

Senderens navn og adresse / *Nom et adresse de l'expéditeur*
O. Mustad & Søn A-S
P.O. Box 40
N-2801 GJØVIK Norvège

Adressatens navn og adresse / *Nom et adresse du destinataire*
MANUFACTURAS ROSER S.A.
IRUN 9
MADRID - 9
SPANIA.

Verdibeløp bed bokstaver / *Valeur déclarée, lettres*

Montant du remboursement / *Montant du remboursement, lettres*

Poststempel / *Poste*

Tollstedets stempel / *Timbre de la douane* Innleveringspoststedet / *Timbre du bureau d'o.*

Tollavgifter / *Droits de douane*

Antall / *Nombre de* Pakker / *Colis* Sertifikat og faktura / *Certificats et factures* Tolldeklarasjoner / *Déclarations en douane*

Innpakningsens art / *Nature de l'emballage*
PARCEL FISH HOOKS

Vekt (brutto) / *Poids brut*
Kg | gram
16 | 500

A DÉCOUVERT

3.000x6 - 10.75 - A/s Hecos, Oslo

Den første pakken som ble sendt 18. november 1976
Pakke 15,0 – 20,0, kg.: 110,50 kr.

Norge
Norvège

Adressekort *Bulletin d'expédition* Nummeretikett *Numéro du (ou des) colis* Plass for frankering *Timbre-poste* CP 2

Senderens navn og adresse / *Nom et adresse de l'expéditeur*
O. Mustad & Søn A-S
P.O. Box 40
N-2801 GJØVIK Norvège

Adressatens navn og adresse / *Nom et adresse du destinataire*
MANUFACTURAS ROSER S.A.
IRUN 9
MADRID - 9
SPANIA.

Verdibeløp bed bokstaver / *Valeur déclarée, lettres* Med tall / *Chiffres*

Oppkravsbeløp med bokstaver / *Montant du rembours, lettres* Med tall / *Chiffre*

Poststempel / *Poste* de chèques

Tollavgifter / *Droits de douane*

Antall / *Nombre de* Pakker / *Colis* Sertifikat og faktura / *Certificats et factures* Tolldeklarasjoner / *Déclarations en douane*

Innpakningsens art / *Nature de l'emballage*
PARCEL FISH HOOKS

Vekt (brutto) / *Poids brut*
Kg | gram
12 | 000

A DÉCOUVERT

3.000x6 - 10.75 - A/s Hecos, Oslo

Den andre pakken som ble sendt 18. november 1976
Pakke 10,0 – 15,0 kg.: 86,00 kr.

Den siste pakken til Spania skulle også til Madrid i Spania. Mottaker for den pakken var «Enrique Campo Echarte». Den veide 19,8 kg. og var altså nesten maksvekten på 20,0 kg.

Det siste landet jeg har følgebrev til er Kenya. Det er fire følgebrev for pakker sendt i 1977, 1978 og 2 stk. i 1979. Alle er sendt luftpost, og innholdet er selvfølgelig «FISH HOOKS». Alle pakkene er sendt til firmaet «Kenya Skilled Fly Tyer» i Nakuru i Kenya. Nakuru ligger et stykke øst for Victoriasjøen, som er den største innsjøen i Afrika, med et areal på 68 800 km². Innsjøen ligger delvis i Uganda (cirka 45%), Tanzania (cirka 49%) og Kenya (cirka 6%). Kanskje noen av fiskekrokene ble brukt i Victoriasjøen?



Et av de fire følgebrevene til Kenya, sendt luftpost i 1977

Vektporto, pakke 5 – 10 kg	35,90
Luftposttillegg, 9,50 pr. 0,5 kg	190,00
Totalt	225,90

Ved å søke på nettet dukker det opp mye info og historie om O. Mustad & Søn. Et av stedene man finner info er på Wikipedia, og dette er noe av det som sto om O. Mustad & Søn:

I 1877 ble Mathias Topp ferdig med sin fiskekrokmaskin. I denne maskinen gikk metalltråden inn på den ene siden og ut kom det fiskekroker. Dette ga Mustad et konkurransefortrinn, ettersom ingen andre i verden hadde en maskin som var like effektiv.

Fiskekrokmaskinen var topphemmelig. Så å si ingen visste hvordan den så ut og enda færre visste hvordan den var satt sammen. Maskintegningen ble delt opp i deler og hadde forskjellige måleforhold slik at det skulle være tilnærmet umulig å kopiere den. Mustad valgte å ikke ta patent på maskinen for da ville konstruksjonen bli offentliggjort etter få år.

Mustad fant fort ut at fiskere var veldig tradisjonelle mennesker som ønsket å bruke den typen krok som de alltid hadde brukt. Løsningen på dette ble at Mustad ansatte menn som reiste rundt i hele verden for å finne ut hva slags kroker man brukte på de forskjellige stedene. På hvert nytt sted de ansatte kom til fikk de tak i eksemplarer av krokene som ble benyttet i

distriktet for så å sende disse hjem til Norge. Med kroken fulgte det også med informasjon om prisen på kroken og informasjon om eventuelle konkurrenter i området. Videre så man seg ut en forhandler som kunne være godt egnet til å selge Mustads kroker i regionen. I noen områder lagde fiskerne krokene sine selv. Disse ble det også sendt eksemplarer av til Norge. Alle krokene som ble sendt hjem ble satt i produksjon.

Mustad er i dag kjent som verdens største produsent av fiskekroker med eksport til over 160 land.

Kilder

- Wikipedia: https://no.wikipedia.org/wiki/O._Mustad_%26_S%C3%B8n
- Diverse Posttakster
- Alle objekter fra egen samling